

prima instanță – A. Andronic
instanța de apel – M. Ciugureanu, B. Bîrca, E.Clim

ÎNCHEIERE

09 decembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,
Judecători

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Dumitru Mardari

examinînd recursul declarat de Ministerul Apărării,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Velichii Anatoli împotriva Ministerului Apărării al RM cu privire la anularea hotărîrii Comisiei Marelui Stat Major al Armatei Naționale,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 iulie 2015, prin care a fost admis apelul declarat de către avocatul Litvinenco Igor în interesele lui Velichii Anatoli, s-a casat hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 29 decembrie 2014, fiind pronunțată o hotărîre nouă de admitere a pretențiilor,

c o n s t a ț ă:

La data de 18 mai 2013 Velichii Anatolii a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Apărării al RM privind anularea procesului-verbal nr. 6 din 29 septembrie 2010 a comisiei Marelui Stat Major al Armatei Naționale pentru examinarea autenticității documentelor confirmative în vederea eliberării legitimațiilor veteranilor de război și participanților la lichidarea consecințelor catastrofei de la CAE Cernobîl, prin care a fost declarată nelegitimă și retrasă legitimația nr. 0097 din 10 ianuarie 2000, care confirmă statutul de participant la lichidarea consecințelor avariei de la Cernobîl eliberată pe numele lui Velichii Anatoli, născut 23 februarie 1948.

Indică Velichii Anatoli că, în baza actelor prezentate la Comisariatul Militar, la data de 20 februarie 1997 a primit legitimația seria A nr.577027. Ulterior, la data de 10 ianuarie 2000, aceasta a fost schimbată cu legitimația de tip nou nr.0097.

Între actele prezentate se enumără și certificatul nr.123 din 05 februarie 1997 primit din arhiva centrală a Ucrainei.

La data de 10 aprilie 1997 Consiliul republican de expertiză medicală a vitalității conform certificatului nr. 027647 i-a stabilit gradul doi de invaliditate cu o reducere a vitalității de 65%, cu diagnoza boala ”Cernobîl”.

Aproximativ în luna iunie 2010, Velichii Anatoli a avut un conflict cu sora sa Velichii Liudmila și cu feciorul ei Velichii Vitalii, din cauza succesiunii asupra bunului imobil situat în mun. Chișinău, str. M. Varlaam 90 ap. 28.

În baza plîngerii lui Velichii Vitalii, organele procuraturii au pornit o cauză penală în baza art. 361 alin. (2) lit.b) Cod Penal, care prin ordonanța Procurorului Procuraturii sector Centru mun. Chișinău din 10 ianuarie 2013 a fost clasat, deoarece nu există faptul infracțiunii.

La data de 28 februarie 2013, Velichii Anatoli a înaintat o cerere în adresa pîrîtului prin care aduce la cunoștință ordonanța de clasare a cauzei penale, solicitînd să i se prezinte actele/informațiile care au stat la baza sistării achitării pensiei.

Prin scrisoarea nr.31/218 din 15 martie 2013 cererea a fost lăsată fără examinare, fiindu-i totodată prezentată copia extrasului din procesul-verbal nr.6 din 29 septembrie 2010.

La data de 02 aprilie 2013 printr-o cerere prealabilă reclamantul a solicitat revocarea acestei decizii, care a fost lăsată fără răspuns și soluționare.

La data de 18 mai 2013 reclamantul a înaintat prezenta cerere de chemare în judecată cu privire la anularea actului administrativ.

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 29 decembrie 2014 cererea de chemare în judecată înaintată de Velichii Anatoli împotriva Ministerului Apărării al RM cu privire la anularea procesului verbal nr.6 din 29 septembrie 2010 al ședinței comisiei Marelui Stat Major al Armatei Naționale pentru examinarea autenticității documentelor confirmative în vederea eliberării legitimațiilor veteranilor de război și participanților la lichidarea consecințelor catastrofei de la CAE Cernobîl, ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 01 iulie 2015 s-a admis apelul declarat de către avocatul Litvinenco Igor în interesele lui Velichii Anatoli, s-a casat hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 29 decembrie 2014, fiind pronunțată o hotărîre nouă, prin care cererea lui Velichii Anatoli a fost admisă.

S-a anulat hotărîrea comisiei Marelui Stat Major al Armatei Naționale pentru examinarea autenticității documentelor confirmative în vederea eliberării legitimațiilor veteranilor de război și participanților la lichidarea consecințelor catastrofei de la CAE Cernobîl din 29 septembrie 2010, prin care s-a declarat nelegitimă și s-a retras legitimația nr.0097 de participant la lichidarea consecințelor catastrofei de la CAE Cernobîl eliberată pe numele cetățeanului Velichii Anatoli.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la data de 25 august 2015 Ministerul Apărării RM a declarat recurs, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 iulie 2015, cu menținerea în vigoare a hotărîrii instanței de fond.

În motivarea recursului recurentul a indicat că, concluziile expuse de instanța de apel sunt nefondate și ilegale, contradictorii cu circumstanțele cauzei și probele administrate, sunt unilaterale, iar la adoptarea lor instanța a aplicat o lege care nu trebuia aplicată.

A specificat recurentul că, Velichii Anatoli a deținut legitimația care conferea statutul de participant la lichidarea consecințelor de la CAE Cernobîl în perioada 20 februarie 1997 – 29 septembrie 2010, în baza documentelor prezentate și anume certificatului nr.03/113 din 06 octombrie 1999, eliberat de unitatea militară ucraineană nr. 2263, presupus redenumită nr. 3217, care certifică că în temeiul ordinului comandantului unității militare nr. 3217 nr.107 din 28 august 1986 (la momentul întocmirii certificatului nr.2263), domnul Velichii Anatoli a activat în calitate de superior al coloanei auto de transport al mărfurilor și persoanelor în localitatea Polesscoe, Ucraina în perioada 07 august - 28 august 1986 (adică 22 zile), fapt pentru care a fost remunerat doar pentru 20 de zile.

Ulterior, în perioada instrumentării cauzei penale în suspiciunea falsificării documentelor justificative de participare a lui Velichii Anatoli la lichidarea consecințelor catastrofei de la CAE Cemobîl, Marele Stat Major al Armatei Naționale prin demersul nr.31/399 din 26 iulie 2010, a interpelat de la Arhiva Centrală a Ministerului Afacerilor Interne al Ucrainei, informația confirmativă ce ar adevăra participarea intimatului la lucrările de lichidare a consecințelor catastrofei de la CAE Cernobîl în componența unității militare nr.3217 în perioada 07 august - 28 august 1986, totodată, solicitînd remiterea copiei ordinului comandantului unității militare nr.3217 nr.107 din 28 august 1986.

În rezultat, conform scrisorii recepționate nr.3/35-186 din 13 august 2010, informații relevante la aflarea lui Velichii Anatoli în perimetrul lucrărilor de lichidare a consecințelor catastrofei de la CAE Cernobîl, în perioada indicată, nu au fost elucidate.

Totodată, a fost infirmat faptul existenței ordinului comandantului unității militare nr.3217 nr.107 din 28 august 1986.

În baza răspunsului primit, la 29 septembrie 2010, Comisia Marelui Stat Major al Armatei Naționale pentru examinarea autenticității documentelor confirmative în vederea eliberării legitimațiilor veteranilor de război și participanților la lichidarea consecințelor catastrofei de la CAE Cemobîl, neavînd temei confirmativ de menținere a statutului de participant la lichidarea consecințelor catastrofei de la CAE Cemobîl, a retras legitimația nr.0097 eliberată pe numele cetățeanului Velichii Anatolii.

Totodată, menționează faptul că statutul de participant la lichidarea consecințelor catastrofei de la CAE Cemobîl a intimatului, inclusiv perfectarea documentelor medicale, a fost recunoscut exclusiv în baza certificatului nr.03/113 din 06 octombrie 1999 eliberat de șeful Arhivei centrale a trupelor de pază internă și escortă a Ministerului Afacerilor interne al Ucrainei, M.I.Grigorencu, conform căruia Velichii Anatoli a participat la înlăturarea urmărilor avariei de la Cemobîl.

Însă, prin certificatul de arhivă nr.57 din 30 ianuarie 2014, eliberat de Secția centrală de arhivă a trupelor interne (anexat la materialele cauzei), se infirmă în totalmente faptul participării intimatului la lichidarea consecințelor catastrofei de la CAE Cemobîl.

Astfel, se menționează că M.I. Grigorencu în anul 1997 nu a deținut funcția de șef al arhivei centrale. La fel, în acest certificat se indică că în ordinele comandantului unității militare nr.3217 în perioada 07 august - 28 august 1986, numele Velichii A.G. lipsește, iar ordinul nr.107 din 28 august 1986 în ordinele

comandantului unității militare nr.3217 nu figurează (ordin prin care intimatul ar fi fost inclus în componența unității militare). Mai mult ca atât, unitatea militară nr.2263 nu a fost succesor al unității militare 3217, respectiv era în imposibilitate de a elibera certificatul nr.03/113 din 06 octombrie 1999 prezentat de intimat.

În această ordine de idei, consideră recurentul că instanța de apel a studiat unilateral probele prezentate de către Ministerul Apărării și a apreciat subiectiv argumentele aduse întru susținerea poziției.

La data de 24 noiembrie 2015 avocatul intimatului Igor Litvinenco, acționând în interesele lui Velichii Anatolii a depus referință la recursul declarat, pledând pentru declararea acestuia ca inadmisibil, menționând că toate argumentele invocate de către recurent în cererea de recurs, deja au fost obiectul examinării în Curtea de Apel Chișinău. Careva alte argumente și anume cele prevăzute de prevederile art. 432 alin. (2), (3), (4) ale Codului de procedură civilă, de către recurent nu au fost invocate.

A menționat că instanța de apel la admiterea deciziei contestate, a stabilit 3 argumente forte care pînă în prezent nu au fost combătute de către recurent, și anume:

- Velichii Anatoli este bolnav de boala Cernobîl. Nici o probă anexată la materialele dosarului nu pot afirma contrariul.

- Velichii Anatoli a participat la lichidarea consecințelor avariei de la Cernobîl.

- Ministerul Apărării al RM nu era în drept unilateral să retragă legitimația lui Velichii Anatoli, ci poate fi retrasă doar de către instanța de judecată sau prin acordul părților. Aceasta deoarece retragerea legitimației aduce atingere în mod direct asupra dreptului dlui Velichii Anatoli asupra calității sale de participant la lichidarea consecințelor avariei de la Cernobîl. Prin urmare, actul contestat a fost emis cu încălcarea competenței sale și a procedurii, fapt care condiționează anularea acestuia potrivit art. 26 al Legii contenciosului administrativ.

În conformitate cu art. 439 alin (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Conform recipisei de primire anexată la materialele dosarului rezultă că, copia deciziei instanței de apel din 01 iulie 2015 a fost recepționată de recurent la data de 24 iulie 2015, fapt confirmat prin semnătura reprezentantului recurentului Boris Talambuță, împuternicit în baza procurii nr.31/767 din 17 noiembrie 2014 (f.d.118, 199), motiv pentru care instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și recursul declarat la 25 august 2015 este depus în termen, potrivit prevederilor art.434 Cod de Procedură Civilă.

Analizând modul în care recurentul și-a exercitat dreptul la recurs, fără a se expune cu referire la legalitatea deciziei instanței de apel atacate, completul

Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele motive.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Astfel, analizând argumentele recursului prin prisma existenței temeiurilor de declarare a recursului, Colegiul constată că acestea nu se încadrează în limitele stabilite de norma precitată, instanțele aplicând corect normele de drept material și de drept procedural.

Subsecvent, în conformitate cu art.433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației, în viziunea recurentului, fără a indica un temei prevăzut de art.432 alin.(2), (3) și (4) Codul de procedură civilă, sunt inadmisibile din considerentele că nu se încadrează în prevederile art. 432 alin.(2), (3) și (4) Codul de procedură civilă și nu constituie temei de casare a deciziei, deoarece recursul exercitat are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și jurisprudența CEDO, conform căreia recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Tot odată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs. Prin prisma art. 432 alin.(4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă. Din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Argumentele invocate de recurentul Ministerul Apărării RM poartă un caracter declarativ, se combat cu probele administrate și nu au suport legal.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material, procedural și apreciind corect probele administrate a emis o hotărâre legală, iar argumentele invocate de recurentul Ministerul Apărării RM în cererea de recurs

poartă caracter declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Ministerul Apărării RM se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Svetlana Filincova

Judecători

Maria Ghervas

Dumitru Mardari